Boom

Voorjaar 2025

Geschiedenis & Filosofie

Beeld omslag: Detail van ‘Apen en honden-komedie’,
prent door Eduard Ille (Rijksmuseum, Amsterdam)

Inhoud

6 Over de rand laait vuur
Chris van der Heijden

8 De avonturen van Telemachus
François Fénelon

10 De Tachtigjarige Oorlog in Europese ogen
Yolanda Rodríguez Pérez en Roland Fagel

12 Elselina (1776-1845)
Marja Verbraak

13 De tien van Den Haag
Stephan Steinmetz

14 Tachtig jaar herinneren, herdenken en vieren
Nationaal Comité 4 en 5 mei

15 De ramp met de Van Imhoff
Ellen Klinkers, Linda Terpstra en Maaike van der Kloet

16 Oorlog zonder genade
Koos-jan de Jager

18 De lange bevrijding van Nederland
Christ Klep

20 De minister-president
CPG, Mr. Hans van Mierlo Stichting en Universiteit Leiden

21 Niet alles blijft geheim
Kees Jan Dellebeke

22 Mijn reis door het Apenland
J.A. Schasz M.D.

23 Van het Drentse veen naar een internationaal podium
Seran de Leede

24 Oorlogstranen op Ameland
Auke Zeldenrust

28 De archeologie van het weten
Michel Foucault

30 Publieke dingen
Bonnie Honig

32 Het laatste woord
René ten Bos

34 Consent
Manon Garcia

36 In vorm komen
Jos Kessels

38 Stijl als antwoord
Jonasz Dekkers

39 Een filosofisch rariteitenkabinet
Ype de Boer

40 Het begon in Deventer
Ronald van Raak

41 Ouder worden als ervaring
Suzanne Biewinga

42 Filosofisch gestemd
Jacqueline Duurland

43 Drogredenen (nieuwe editie)
Paula Steenwinkel

44 Dier, natuur en mens
Dyane Til en Marloes Boere

45 Wereldtijd
Laurens ten Kate

46 Bestellijst

47 Verschijningskalender

geschi

edenis

Chris van der Heijden

Over de rand laait vuur

Mijn ouders en de oorlog

Chris van der Heijden (1954) is historicus en schrijver. Hij publiceerde vele boeken, waaronder een aantal over de Tweede Wereldoorlog. Zijn bekendste werk is *Grijs verleden* (2001, heruitgave 2020), een moderne klassieker in de geschiedschrijving van WOII.

© Kees Rutten

Miep van der Velde en Henk van der Heijden, de ouders van Chris van der Heijden, bewogen zich tijdens de Tweede Wereldoorlog aan de verkeerde kant van het politieke spectrum. Die keuze wierp een schaduw over hun leven en dat van hun gezin. De gangbare reactie op zo'n oorlogsverleden is zwijgen, ontkennen of vluchten. Chris van der Heijden doet het tegenovergestelde en verdiept zich minutieus in de levens van zijn ouders. In *Over de rand laait vuur* reconstrueert hij zonder aanzien des persoons hun lotgevallen voor, tijdens en na de oorlog. Hoe kwamen zij tot de keuzes die zij maakten? Wat gebeurde er tijdens de oorlog en welke overtuigingen hadden zij? Waarvan gaven ze zich rekenschap, waarvan niet? En wat betekende dat alles na afloop van de oorlog?

Over de rand laait vuur is een openhartig en kwetsbaar boek. Het is het verhaal van twee mensen die op volstrekt verschillende manieren door eenzelfde vuur gedreven werden. Het is dat vuur dat de ouders van Chris van der Heijden aanzette tot keuzes die hun leven en dat van hun kinderen in vergaande mate zouden bepalen.

CABR

Vanaf begin 2025 gaat het CABR, het Centraal Archief Bijzonder Rechtspleging, langzaam open. In dit archief liggen de dossiers van enkele honderdduizenden mensen die verdacht werden van collaboratie en naar wie na de Tweede Wereldoorlog onderzoek werd ingesteld. Voor zijn nieuwe boek heeft Chris van der Heijden gebruik kunnen maken van de dossiers over zijn ouders die in het CABR worden bewaard. *Over de rand laait vuur* is ook een demonstratie van wat een zorgvuldig gebruik van de gegevens uit de CABR-dossiers aan informatie kan opleveren over een verborgen verleden.

PROMOTIE

- Lees- en recensie-exemplaren beschikbaar
- Auteur is beschikbaar voor lezingen en interviews

ISBN 9789024470761 | NUR 320, 680 | € 29,90 | maart | 384 pp | 14 x 22 cm | paperback | ISBN e-book 9789024470778 | € 23,90

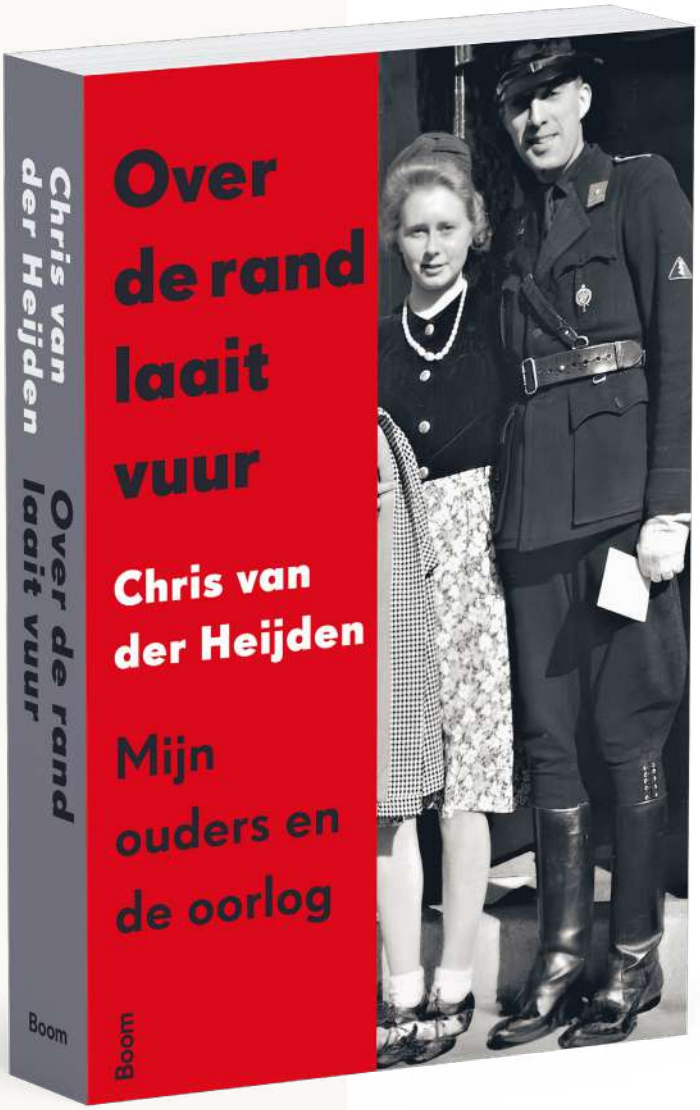

FRAGMENT

Even later kwamen er een paar jongens van de Binnenlandse Strijdkrachten met machinegeweren aanrennen. Ze raakten naar Henks zeggen nogal in paniek toen ze zagen dat hij nog altijd gewapend was en sommeerden hem zijn wapen neer te leggen. Henk weigerde: hij wilde zich uitsluitend aan militairen overgeven, niet aan, wat de BS in zijn ogen waren, burgers. Een boel geschreeuw en gedoe volgde, allemaal in het Duits, omdat Henk koste wat kost moest zien te voorkomen dat men te weten kwam dat hij Nederlander was. Dan verloor hij als collaborateur al zijn rechten. Uiteindelijk werd een compromis bereikt: hij zou zijn pistool afgeven als zij hem meteen naar de Canadezen brachten. Zo gebeurde. 'Onze Lieve Heer heeft mij dat uurtje zwaar beschermd,' schrijft Henk.

Zo marcheerde ik in SS-uniform dood-alleen, mijn handen gewoon omlaag gestrekt, met drie of vier gewapende NBS'ers achter mij aan over de Zwolsche weg Deventer binnen. Duizenden menschen joelden over de straat, hossend en zingend. Ik marcheerde met lange rustige stap en opgeheven hoofd, niet links en niet rechts kijkend door die joelende menigte. Maar niemand op de Zwolsche weg heeft mij verraden en niemand waagde het mij met een vinger aan te raken.

François Fénelon

De avonturen van Telemachus

Fénelon (1651–1715) – voluit François de Salignac de la Mothe-Fénelon – schreef zijn *Télémaque* oorspronkelijk als privéleraar van de kleinzoon van Lodewijk XIV. De publicatie van het boek wekte echter zozeer de woede van de vorst, dat de auteur bij wijze van verbanning tot aartsbisschop van Cambrai in Noord-Frankrijk werd benoemd. De kritische en vooruitstrevende Fénelon zorgde trouwens ook met andere geschriften voor onvrede bij zijn tijdgenoten, onder andere met zijn pleidooi voor meer onderwijs aan meisjes en met zijn sympathie voor het quiëtisme, een stroming die pleitte voor meer innerlijke introspectie binnen de rooms-katholieke kerk.

Stendhal bewonderde zijn stijl en James Joyce modelleerde naar men zegt de verhouding tussen Stephen Dedalus en Leopold Bloom naar de beide hoofdpersonen van *De avonturen van Telemachus*. Toch is de naam van Fénelon in elk geval in Nederland grotendeels in vergetelheid geraakt. Hoog tijd voor een herontdekking van deze Europese klassieker, want zo mag dit oorspronkelijk in 1699 verschenen boek gerust betiteld worden. Binnen enkele jaren na verschijning waren er in vele talen edities van verschenen, ook in het Nederlands, en in de achttiende en negentiende eeuw was het – na de Bijbel – het in Europa vaakst herdrukte boek.

Dat onmiddellijke en blijvende succes had alles te maken met de woedende reactie van 'Zonnekoning' Lodewijk XIV, die de nauwelijks verholen kritiek op de absolute monarchie waarmee de vrije, kritische geest van Fénelon de omzwervingen van Telemachus doorspekte, slecht kon verdragen. Fénelon monteerde deze avonturen van Telemachus, op zoek naar zijn nog altijd niet uit de Trojaanse Oorlog teruggekeerde vader Odysseus, in het verhaal dat Homerus ons daarover in de *Odyssee* vertelt. Onderweg bezoekt de jonge Telemachus, vergezeld door de godin Athene in de gedaante van Mentor, vele volkeren en vorsten, waar hij de universele lessen leert die door alle heersers gerespecteerd zouden moeten worden.

Dat die politieke lessen veel van hun historische en actuele relevantie hebben behouden en dat de stijl waarin Fénelon ons die voorhoudt nog niets aan charme en zeggingskracht heeft ingeboet, leert ons deze sprankelende nieuwe vertaling van *De avonturen van Telemachus* door Jan Pieter van der Sterre en Reintje Ghoos.

PROMOTIE

› Lees- en recensie-exemplaren beschikbaar

ISBN 9789024457021 | NUR 633 | € 39,90 | maart | *Les Aventures de Télémaque* | Vertaling Jan Pieter van der Sterre en Reintje Ghoos | 400 pp | 15 x 23 cm | gebonden | ISBN e-book 9789024457021

Het boek dat Lodewijk XIV uit zijn vel deed springen

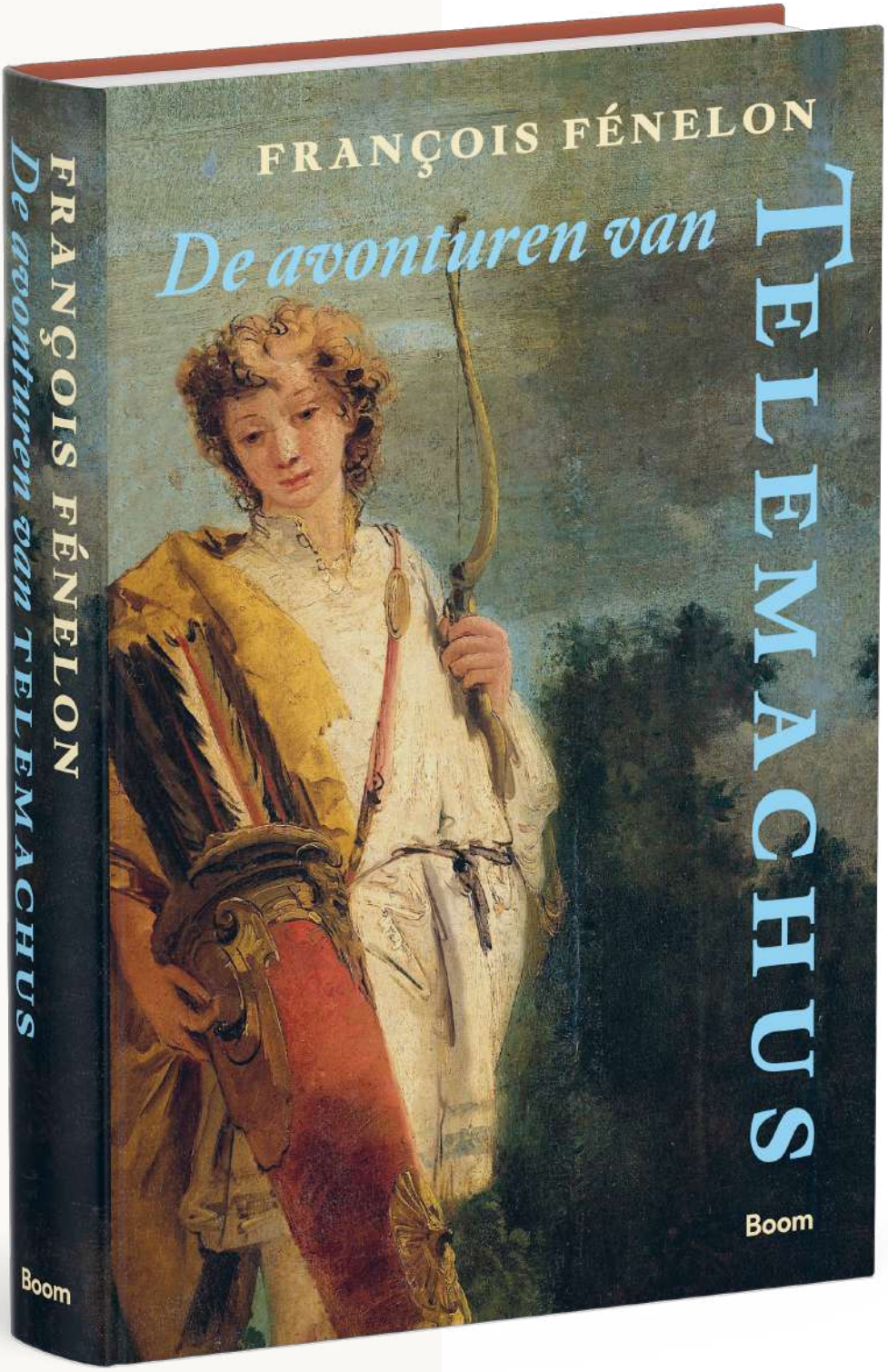

Raymond Fagel en Yolanda Rodríguez Pérez (red.)

De Tachtigjarige Oorlog in Europese ogen

De internationale geschiedenis van een nationaal verhaal

Raymond Fagel is verbonden aan het Instituut voor Geschiedenis van de Universiteit Leiden. In 2021 publiceerde hij *Protagonists of war. Spanish army commanders and the Revolt in the Low Countries.* **Yolanda Rodríguez Pérez** is verbonden aan de afdeling Europese Studies van de Universiteit van Amsterdam. Zij is de auteur van *De Tachtigjarige Oorlog in Spaanse ogen* (2003).

Met bijdragen van Rosanne Baars, Arthur der Weduwen, Jack Abernethy, Liesbeth Geevers, Jonas van Tol, Paul Hulsenboom, Nicolette Mout, Nina Lamal, Miguel Dantas da Cruz, Lisa Kattenberg, Gerard Wiegers, Merlijn Olnon en de beide redacteuren.

De Tachtigjarige Oorlog was niet alleen maar een langdurig conflict tussen opstandige Nederlanders en Spanjaarden dat zich binnen de grenzen van de Nederlanden afspeelde. Heel Europa raakte betrokken, direct of indirect. Hier in Nederland kennen wij het verhaal van de Tachtigjarige Oorlog voornamelijk vanuit het perspectief van onze nationale geschiedenis. *De Tachtigjarige Oorlog in Europese ogen* belicht ook het internationale karakter van deze slepende oorlog, op basis van de ervaringen en percepties van Europese tijdgenoten en de meest recente inzichten binnen de geschiedschrijving. Het is de Nederlandse geschiedenis binnenstebuiten gekeerd.

Het boek biedt veel nieuwe gegevens en verrassende feiten: zo was Willem van Oranje wel beroemd in Frankrijk, maar zijn broer Lodewijk nog veel beroemder; leed het leger van de Republiek bij de Slag bij Nieuwpoort in 1600 meer Engelse slachtoffers dan Nederlandse; en leefde in Duitsland de complottheorie dat de Tachtigjarige Oorlog een manier was om alle protestantse vorsten in Europa te vervangen door katholieken.

De hoofdstukken in het boek zijn gebaseerd op historische bronnen in het Nederlands, Frans, Duits, Engels, Latijn, Deens, Pools, Tsjechisch, Italiaans, Portugees, Spaans, Arabisch en Osmaans. Zo laat het werk zien hoe de geschiedenis van Europa gevormd is door oorlogen die, ondanks hun destructieve gevolgen, geen onoverkomelijke belemmering bleken te zijn voor culturele uitwisseling.

PROMOTIE

- Lees- en recensie-exemplaren beschikbaar
- Auteurs zijn beschikbaar voor lezingen en interviews

ISBN 9789024470013 | NUR 680 | € 29,90 | april | 320 pp | 14 x 22 cm | paperback | ISBN e-book 9789024470020 | € 24,90

Meeslepende geschiedenis van een slepende oorlog

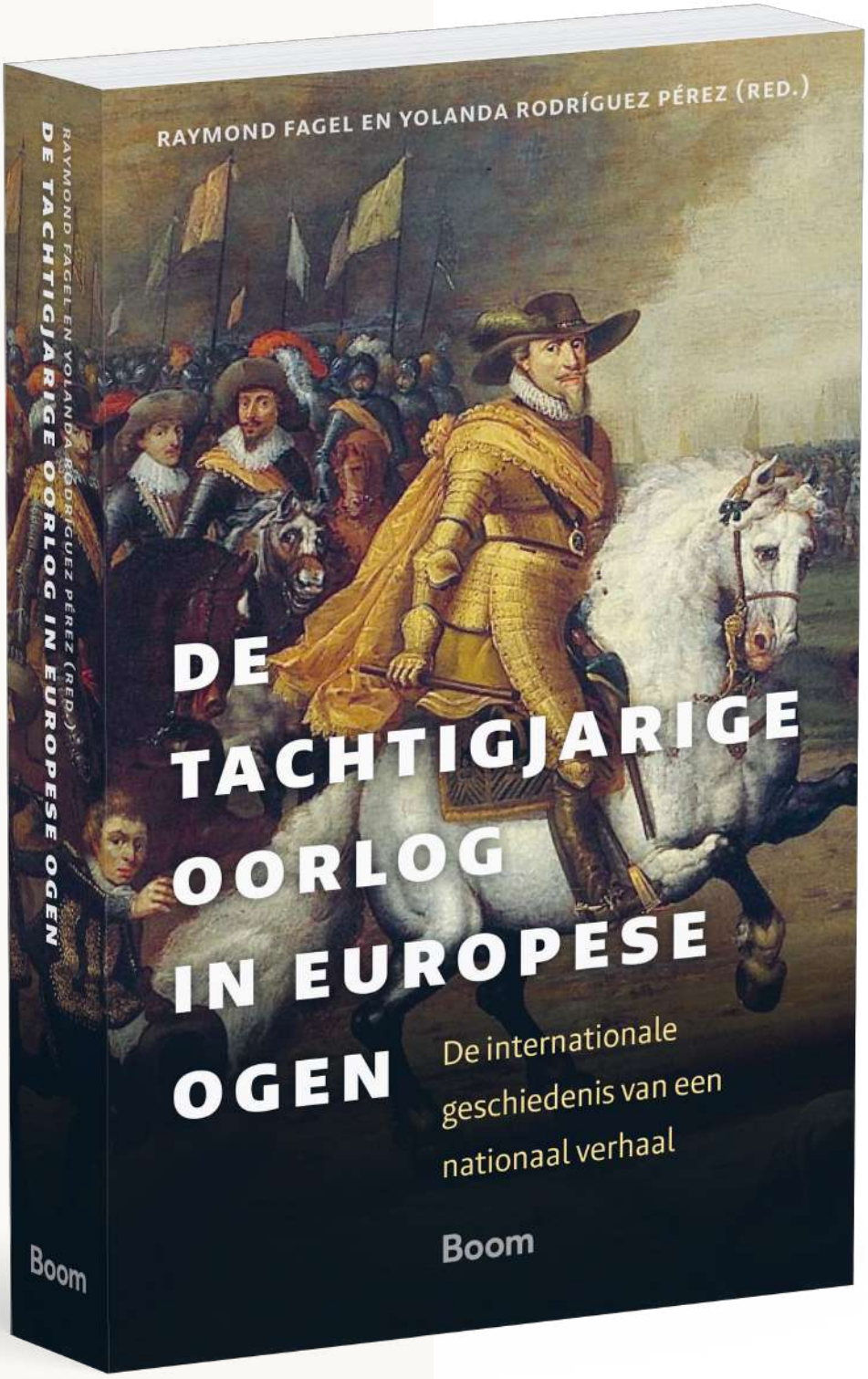

Marja Verbraak

Elselina (1776-1845)

Avontuur in het voetspoor van Napoleon

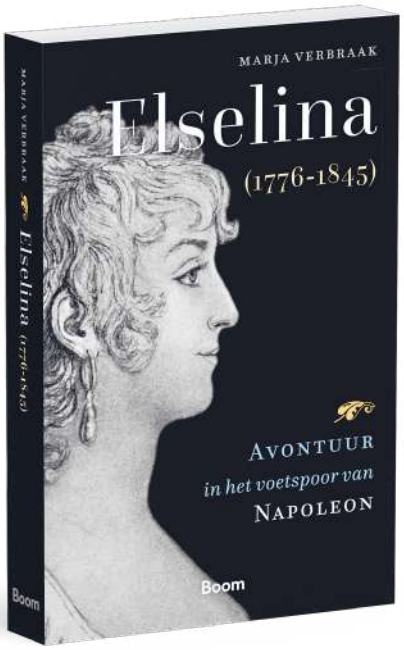

'Vrij zijn is het hoogste goed'

Marja Verbraak is schrijver en historicus. Haar belangstelling gaat uit naar de periode tussen de Franse Revolutie en de Eerste Wereldoorlog en speciaal naar Nederlanders die in deze periode door Frankrijk en Spanje reisden. Ze werkte enkele decennia in de journalistiek en voorlichting, onder andere als correspondent in Jeruzalem, als journalist bij *Het Parool* en als woordvoerder bij de Anne Frank Stichting en het Rode Kruis.

PROMOTIE

- Lees- en recensie-exemplaren beschikbaar
- Auteur is beschikbaar voor lezingen en interviews

Elselina Versfelt (1776-1845) brak altijd weer met de regels die voor vrouwen in haar tijd golden. Ze verliet haar gezin om mee te reizen met het Franse leger, soms vermomd als man. Wat ze wilde, was een vrij leven, te paard Europa door. Versfelt was niet alleen amazone, maar ook acteur, uitgever en vooral schrijver.

In 1827-1828 publiceerde ze haar memoires. Deze zeldzame getuigenis van een vrouw over de Franse Revolutie, het tijdperk-Napoleon en de restauratie bleef in Nederland onbekend, maar werd in Parijs, Berlijn en Londen een bestseller. De openhartigheid over haar liefdesaffaires met beroemde generaals veroorzaakte een schandaal. Later publiceerde ze opruiende geschriften tegen de Franse koning.

Elselina Versfelt was altijd in opspraak, ook doordat ze het niet zo nauw nam met de waarheid. Zo bleef ze tot haar dood haar identiteit verhullen; haar tijdgenoten hadden geen idee dat La Contemporaine of Ida Saint-Elme, zoals ze zichzelf noemde, de dochter was van een Brabantse dorpsdominee.

Historicus Marja Verbraak onderzocht brieven, krantenartikelen en verslagen van rechtszaken om feit van fictie te scheiden en de ware Elselina Versfelt te onthullen. Die maakte de grote gebeurtenissen van haar tijd – revolutie, oorlog, de terugkeer van de monarchie – van dichtbij mee en schreef daarover vanuit een uniek, vrouwelijk gezichtspunt. *Elselina* (1776-1845) laat zien hoe deze vrouw zich door een mannenwereld een eigen weg wist te banen, met lef en een onverwoestbare wil om vrij te zijn.

ISBN 9789024469451 | NUR 680 | € 29,90 | februari | 320 pp | 14 x 22 cm | paperback | ISBN e-book 9789024469468 | € 24,90

Stephan Steinmetz

De tien van Den Haag

Topambtenaren tijdens de bezetting

Meewerken, of medeplichtigheid?

Stephan Steinmetz is auteur en was journalist, bestuurder en ambtenaar. Van zijn hand verschenen onder andere *Schiphol. Biografie van een luchthaven* (2020), *De wieg* (2017), *Asterdorp. Een Amsterdamse geschiedenis van verheffing en vernedering* (2016) en *De brievenbus van mevrouw De Vries* (2013).

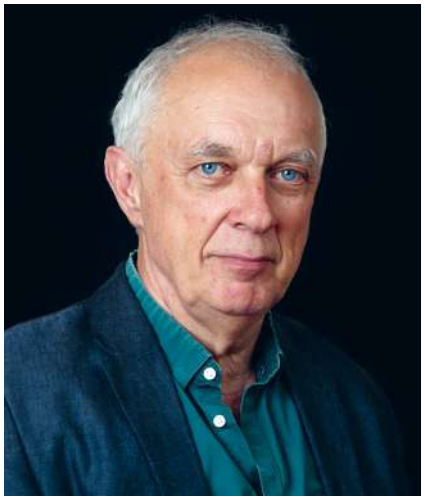

© Sjaak Henselmans

Mei 1940. Nog voor het Nederlandse leger zich overgeeft aan de Duitsers, stappen alle ministers op een torpedobootjager richting Engeland. Op de valreep overhandigen ze de sleutels van het land aan de hoogste ambtenaren van de tien departementen: de secretarissen-generaal. 'Pas goed op het land en als het te gortig wordt moet je aftreden,' luidt hun laatste instructie.

Wat doen de tien topambtenaren vervolgens? Hoe reageren ze op de eerste fases van de Jodenvervolging, op het inperken van de rechtsstaat? Schoorvoetend kiezen ze voor meewerken. Loyaliteit zit zo diep in het ambtelijk DNA dat reflectie weinig kans krijgt. Dóórgaan is de regel. Om het Nederlandse overheidsapparaat te beschermen, de werkgelegenheid, de voedselvoorziening. En vooral: om de NSB de wind uit de zeilen te nemen.

In *De tien van Den Haag* zitten we bij de mannen aan de vergadertafel. We volgen hun privégesprekken en leven mee met hun meest persoonlijke worstelingen. Stap voor stap laten ze zich door de bezetter het moeras in lokken. De druk is groot, ze stoppen een voor een. Slechts drie secretarissen-generaal blijven de hele bezettingsperiode aan. Als de regering in mei 1945 terugkeert, blijkt de rekening al opgemaakt. De drie blijvers moeten weg, de anderen mogen terugkeren op hun post. Maar is dat wel terecht?

PROMOTIE

- Lees- en recensie-exemplaren beschikbaar
- Auteur is beschikbaar voor lezingen en interviews

ISBN 9789024469956 | NUR 680 | € 29,90 | maart | 288 pp | 14 x 22 cm | paperback | ISBN e-book 9789024469963 | € 24,90

Nationaal Comité 4 en 5 mei

Tachtig jaar herinneren, herdenken en vieren

Vrijheid en herdenken sinds de Tweede Wereldoorlog

Met persoonlijke overdenkingen van Philip Freriks, Robin Block, Marc van Berkel, Hinke Piersma, Kim Putters, Bart Wallet, Ilse Raaijmakers en David Wertheim. Onder redactie van het Nationaal Comité 4 en 5 mei.

In 2025 is het tachtig jaar geleden dat Nederland helemaal werd bevrijd van nazi-Duitsland en de Tweede Wereldoorlog hier ten einde kwam. Sinds 1945 is een unieke traditie van herdenken en vieren ontstaan. In *Tachtig jaar herinneren, herdenken en vieren* lichten vooraanstaande historici, creatieve denkers en literaire auteurs belangrijke momenten uit de herdenkingsgeschiedenis uit, die ons denken over herinnering en het stilstaan bij onze vrijheid blijvend hebben veranderd.

Hoe en wanneer werd bijvoorbeeld de Holocaust bespreekbaar? Op welke manier hebben alternatieve herdenkingen de Nationale Herdenking structureel beïnvloed? En hoe hebben discussies over de betekenis van vrijheid zich ontwikkeld door de jaren heen? Ook wordt er vanuit de mijlpalen van dit bijzondere herdenkingsjaar vooruitgeblikt op het herdenken en vieren in de toekomst.

Dit rijke overzicht van tachtig jaar herdenken en vieren is voor iedereen die wil weten wat de Tweede Wereldoorlog niet alleen vandaag de dag nog betekent, maar ook in de toekomst zal betekenen.

PROMOTIE

- Lees- en recensie-exemplaren beschikbaar
- Auteurs zijn beschikbaar voor lezingen en interviews

ISBN 9789024469895 | NUR 680 | € 24,90 | april | 288 pp | 14 x 22 cm | paperback | ISBN e-book 9789024469901 | € 19,90

Ellen Klinkers, Linda Terpstra en Maaike van der Kloet

De ramp met de Van Imhoff

en het lot van Duitse burgers in Nederlands-Indië, 1940-1945

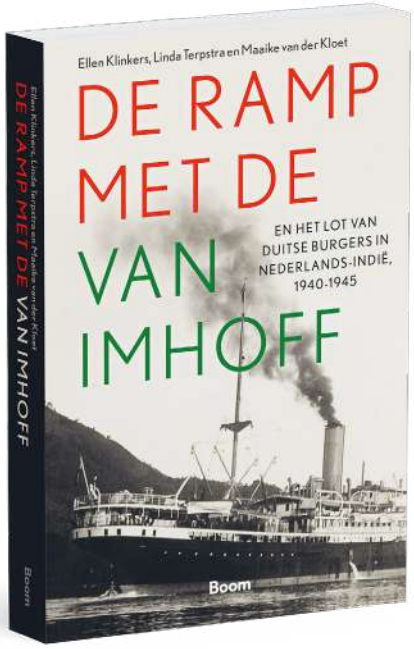

Een pijnlijke geschiedenis

Alle drie de auteurs zijn verbonden aan het Nederlands Instituut voor Militaire Historie (NIMH) in Den Haag.

Maaike van der Kloet, Ellen Klinkers en Linda Terpstra.

Op 19 januari 1942 werd het Nederlandse koopvaardijschip *Van Imhoff* voor de kust van Sumatra gebombardeerd door een Japans vliegtuig, waarna het in de golven verdween. Aan boord bevonden zich bijna vijfhonderd in Nederlands-Indië woonachtige Duitse mannen die aan het begin van de oorlog door de Nederlandse koloniale overheid waren geïnterneerd. De bewakers en de bemanning van de *Van Imhoff* brachten zichzelf in veiligheid, zonder zich te bekommeren om de in het ruim opgesloten Duitsers. 411 van hen kwamen om het leven.

De ramp met de Van Imhoff vertelt het verhaal van deze mannen: hoe zij als vijandelijke onderdanen werden geïnterneerd aan het begin van de oorlog, en hoe hun levens eindigden ten tijde van die verschrikkelijke ramp die plaatsvond tijdens de oorlog tegen Japan in de Pacific. Het boek geeft bovendien een duidelijk beeld van de Duitse gemeenschap in Indonesië vóór de Tweede Wereldoorlog en van de nasleep van de ramp met het koopvaardijschip. Hoe ging de Nederlandse overheid daarmee om? Hoe verliep het debat over schuld en verantwoordelijkheid? En hoe verging het de gezinsleden van de omgekomen mannen?

PROMOTIE

- Lees- en recensie-exemplaren beschikbaar
- Auteurs zijn beschikbaar voor lezingen en interviews

ISBN 9789024467433 | NUR 680 | € 34,90 | mei | 15 x 23 cm | 384 pp | paperback | ISBN e-book 9789024467440 | € 27,90

Koos-jan de Jager

Oorlog zonder genade

Nederlandse militaire geestelijken in Indonesië, 1945-1949

Koos-jan de Jager studeerde politieke en religieuze geschiedenis in Utrecht en Amsterdam. Hij deed promotieonderzoek aan de Vrije Universiteit Amsterdam. Momenteel werkt hij als docent onderzoeksjournalistiek aan de Christelijke Hogeschool Ede.

© Froukje Vernooij

Militaire geestelijken vormden een belangrijk onderdeel van de Nederlandse krijgsmacht tijdens de Onafhankelijkheidsoorlog in Indonesië. Honderden predikanten en priesters werden in de tweede helft van de jaren 1940 in uniform uitgezonden om de troepen geestelijk bij te staan en het militaire moreel te versterken. Ook de militaire geestelijken waren heilig overtuigd van de rechtvaardigheid van het Nederlandse optreden. God had Nederland geroepen om de koloniale orde te herstellen, zo luidde hun boodschap in woord én daad. Met gevaar voor eigen leven vergezelden zij militairen op patrouilles en bij aanvalsacties. Daarbij waren zij getuige van extreem geweld, van brandende kampongs, martelingen en executies.

Wie waren deze militaire geestelijken en wat was precies hun taak in oorlogstijd? En veranderde er iets in hun houding door de harde oorlogsomstandigheden? Op basis van diepgravend archiefonderzoek vertelt Koos-jan de Jager in dit boek hun verhaal. *Oorlog zonder genade* schetst een schokkend beeld van het aandeel van de Nederlandse kerken aan de genadeloze oorlog in Indonesië.

PROMOTIE

- Lees- en recensie-exemplaren beschikbaar
- Auteur is beschikbaar voor lezingen en interviews

ISBN 9789024470358 | NUR 680 | € 29,90 | maart | 352 pp | 14 x 22 cm | paperback | ISBN e-book 9789024470365 | € 23,90

Een onthutsend verhaal over de betrokkenheid van de Nederlandse kerken bij de oorlog in Indonesië

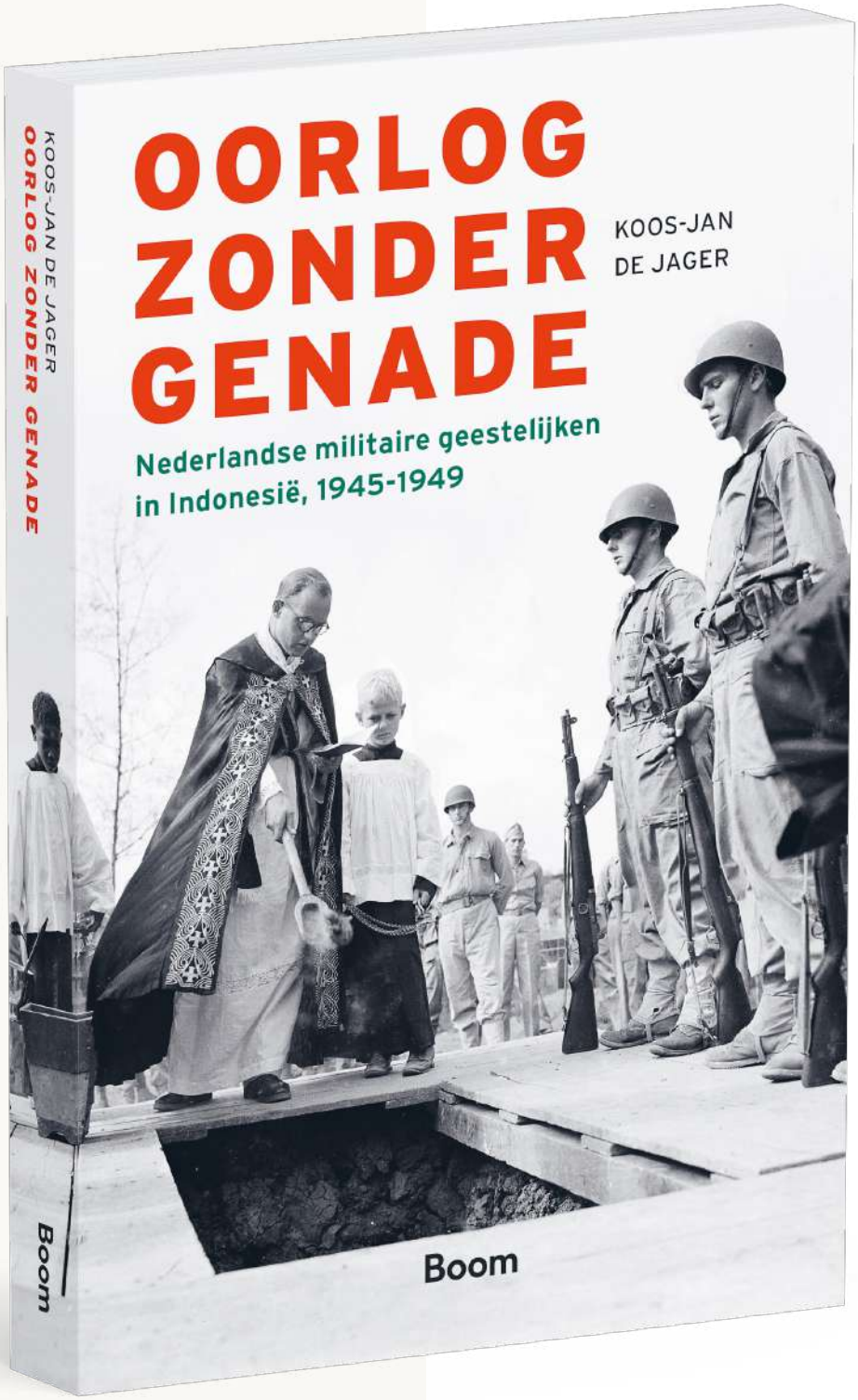

Christ Klep

De lange bevrijding van Nederland

September 1944 – juni 1945

Christ Klep is als historicus gespecialiseerd in militaire geschiedenis, defensieonderwerpen, internationale betrekkingen en moderne geschiedenis. Hij is universitair docent en freelance publicist, en is regelmatig als commentator in de media te vinden. Klep publiceerde onder meer over de Tweede Wereldoorlog, internationale vredesoperaties en de Oekraïneoorlog.

© Froukje Vernooij

Nergens in West-Europa duurde de bevrijding langer dan in Nederland. Nergens ook vond de bevrijding zo versnipperd plaats. Keer op keer veroverden de geallieerden brokstukken Nederland op de vijand, als in een dodelijk spel *Pacman*. Negen slopende maanden lang. Het geallieerde hoofddoel was om nazi-Duitsland militair op de knieën te dwingen.

In het massale oorlogsgeweld betaalden burgers al te vaak een hoge prijs. Verdriet en vreugde vochten om voorrang, waarbij toeval dikwijls een grote rol speelde: op de ene plek was de verwoesting totaal, een paar honderd meter verderop bleven de geweren stil. Het leed hield trouwens niet op met de Duitse capitulatie. Ook ná 5 mei 1945 zouden nog heel wat slachtoffers vallen.

In *De lange bevrijding van Nederland* brengt Christ Klep flamboyante bevelhebbers als veldmaarschalk 'God Almonty' Montgomery, operationele mislukkingen als Market Garden, waterige fronten en modderige opmarsroutes tot leven. Met dit boek biedt hij bovendien een handzaam overzicht van de strijd om ons land van september 1944 tot en met juni 1945. Kortom: een nieuw standaardwerk over de bevrijding van Nederland.

PROMOTIE

- Lees- en recensie-exemplaren beschikbaar
- Auteur is beschikbaar voor lezingen en interviews

ISBN 9789024470334 | NUR 690 | € 26,90 | maart | 288 pp | 15 x 22 cm | paperback | ISBN e-book 9789024470341 | € 21,50

Het militaire verhaal van de bevrijding

Jasper Dekker, Afke Groen en Alexander van Kessel (red.)

De minister-president

Een ambt in ontwikkeling

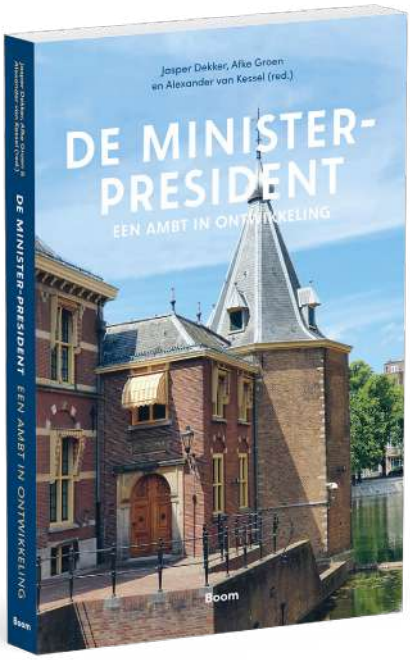

Perspectieven op premierschap

Redactie door **Alexander van Kessel** (CPG), **Afke Groen** (Mr. Hans van Mierlo Stichting) en **Jasper Dekker** (Universiteit Leiden).

In juli 2024 trad Dick Schoof aan als minister-president. Hij volgde Mark Rutte op, die het ambt bijna veertien jaar had bekleed – en vormgegeven. Onmiskenbaar heeft het premierschap in die jaren veranderingen ondergaan, niet het minst onder invloed van internationale ontwikkelingen. Als vertegenwoordiger van Nederland in de Europese Raad opereert de minister-president op gelijkwaardig niveau met staatshoofden en regeringsleiders van onder andere Duitsland en Frankrijk; en ook in eigen land is de premier hét gezicht van de politiek. Hierdoor is de minister-president gaandeweg meer geworden dan de 'eerste onder zijn gelijken', zoals het staatsrecht bepaalt.

Hoe heeft de functie zich ontwikkeld? En welke vragen en problemen komen daarbij op? Dit boek geeft antwoord op alle mogelijke vragen over het ambt van minister-president.

PROMOTIE

- Lees- en recensie-exemplaren beschikbaar
- Auteurs zijn beschikbaar voor lezingen en interviews

ISBN 9789024470587 | NUR 680 | € 29,90 | april | 288 pp | 14 x 22 cm | paperback | ISBN e-book 9789024470594

Kees Jan Dellebeke

Niet alles blijft geheim

Memoires van een spion

Een fascinerende blik achter de schermen van het Nederlandse inlichtingenwerk, ingeleid door Beatrice de Graaf

Kees Jan Dellebeke (1951) werkte van 1973 tot 2012 voor de AIVD in verschillende binnen- en buitenfuncties. Na zijn pensioen gaf hij in diverse media zijn opinie over de veiligheidsproblematiek. Zo was hij te horen in de podcastserie Dossier AIVD.

Kees Jan Dellebeke werkte bijna veertig jaar als inlichtingenman bij de AIVD, voorheen de BVD. Hij was tijdens de treinkapingen in de jaren 1970 bijvoorbeeld verantwoordelijk voor de selectie van agenten en informanten uit de Molukse gemeenschap. En tot aan de val van de Berlijnse Muur analyseerde hij de spionagepraktijken van geheime diensten van de Oostbloklanden.

In *Niet alles blijft geheim* haalt Dellebeke uitvoerig herinneringen op aan zijn undercoveractiviteiten. Zo begeleidde hij *special agents* en bouwde hij informatienetwerken op. Uit zijn ontboezemingen blijkt dat het geheime werk in het buitenland gevaarlijker is dan menigeen kan bedenken.

Wat is de impact van het werken bij een geheime dienst op je privéleven? Hoe open kan en mag je zijn over de werkzaamheden van de BVD/AIVD? Hou je ook voor vrienden geheim waar je werkt? Wat mag je aan je gezinsleden vertellen? Hoe reis je incognito de wereld over? In zijn meeslepende memoires geeft Kees Jan Dellebeke een onthullend inkijkje in de mens achter de spion.

PROMOTIE

- Lees- en recensie-exemplaren beschikbaar
- Auteur is beschikbaar voor lezingen en interviews

ISBN 9789024470372 | NUR 680 | € 26,90 | februari | 256 pp | 14 x 22 cm | paperback | ISBN e-book 9789024470389 | € 21,50

J.A. Schasz M.D.

Mijn reis door het Apenland

Hertaling door Peter Altena

Een tijdloze en scherpe satire van de mens

Apen en mensen zien zich in elkaar weerspiegeld. Dat is al sinds mensenheugenis zo: reeds in de eeuw van de Verlichting zocht een man in nood zijn toevlucht in het Apenland. Op hun beurt wilden de apen die hij tegenkwam graag mensen worden.

De *Reize door het Aapenland* van medisch doctor J.A. Schasz (een schuilnaam van de patriot Gerrit Paape), oorspronkelijk verschenen in 1788, is een Nederlandse satirische roman van de bovenste plank. De scène waarin beschreven wordt hoe de apen collectief hun staartjes afhakken, behoort tot de wereldliteratuur. Sinds de heruitgave in 2006 is de oorspronkelijke editie een moderne bestseller: ze is een 'hit' in het onderwijs, maar het Apenland nodigde ook theatermakers, filmers, studenten en scholieren uit tot een bezoek. Zij vonden er bovenal machtsmisbruik, dat van alle tijden blijkt.

Hoe ziet de reis door het Apenland er in nieuwe kleren uit? In modern Nederlands, hertaald door achttiende-eeuwspecialist en Gerrit Paape-biograaf Peter Altena, met nieuwe mikpunten van spot, legt het Apenland de rode loper uit voor nieuwe lezers. *Mijn reis door het Apenland* blijft het verhaal van een vluchteling en van praatgrage apen die mensen willen worden, maar verschijnt nu bijtend in een wereld van migratie, misogynie en zelfmutilatie, van voorlichters, activisten en bokito's.

PROMOTIE

- Lees- en recensie-exemplaren beschikbaar
- Bezorger is beschikbaar voor lezingen en interviews

ISBN 9789024470471 | NUR 300 | € 18,90 | april | 144 pp | 12,5 x 20 cm | paperback | ISBN e-book 9789024470488 | € 15,00

Seran de Leede

Van het Drentse veen naar een internationaal podium

Lie Alma-Heijnen (1909-1990), een activistisch portret

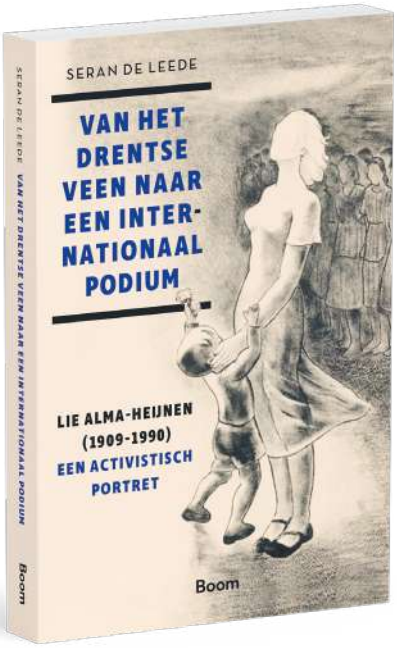

Strijd tegen armoede, onrecht en fascisme

Seran de Leede is verbonden aan de Universiteit Leiden en houdt zich bezig met onderzoek naar vrouwen in de context van politiek geweld.

© Arash Nikkhah

Lie Alma-Heijnen (1909-1990) raakte als jonge onderwijzeres uit de arme Drentse veenstreek overtuigd van het socialisme als antwoord op de enorme armoede en ongelijkheid die ze om zich heen zag. De opkomst van het fascisme in Duitsland versterkte die overtuiging en bracht haar uiteindelijk bij de vredesbeweging en later het communisme. Vanwege haar talent voor het houden van redevoeringen groeide Alma-Heijnen in korte tijd uit tot een bekend gezicht in de links-activistische, antifascistische beweging, waar ze ook haar latere man, de kunstenaar Peter Alma, leerde kennen. Haar positie als voorzitter van de Nederlandse afdeling van het communistische Wereld Vrouwen Comité tegen Oorlog en Fascisme bracht haar midden in de internationale, communistische vrouwenvredespolitiek van de jaren dertig.

De rol van vrouwen in de geschiedenis is lang onderbelicht gebleven. Het leven van Lie Alma-Heijnen is exemplarisch voor het leven van veel andere vrouwen in de jaren dertig: de oorlogsdreiging, het opkomende fascisme, de economische crisis, de bezuinigingspolitiek van het kabinet-Colijn en de gevolgen hiervan voor vrouwen. Haar biografie biedt hiermee een nieuwe invalshoek op de Nederlandse politiek en haar sociale geschiedenis.

PROMOTIE

- Lees- en recensie-exemplaren beschikbaar
- Auteur is beschikbaar voor lezingen en interviews

ISBN 9789024470396 | NUR 690 | € 26,90 | mei | 288 pp | 14 x 22 cm | paperback | ISBN e-book 9789024470402 | € 21,50

Auke Zeldenrust

Oorlogstranen op Ameland

Vakantie in De Terrorist

Schrijver en journalist **Auke Zeldenrust** dook de archieven in en sprak met nabestaanden van deze Amelandgangers. Zo verzamelde hij tal van persoonlijke geschiedenissen, die alle tot op de dag van vandaag doorwerken.

© Marcel Twello

In 1946 opent vakantiehuis De Terrorist de deuren voor weduwen en kinderen van gestorven verzetsstrijders en voor mensen die gewond of getraumatiseerd uit de Tweede Wereldoorlog waren gekomen. Ze gingen gratis op vakantie. Uitwaaien op Ameland, in de hoop dat de zeewind hun tranen zou drogen.

Het huis is een oude barak die de Duitsers neerzetten in de duinen, als onderdeel van verdedigingslinie de Atlantikwall. Oud-leden van het Friese verzet kopen het na de oorlog voor het symbolische bedrag van één gulden en verbouwen het tot een recreatieverblijf. Omdat de nazi's mannen en vrouwen van de ondergrondse 'terroristen' noemden, krijgt het houten onderkomen deze geuzennaam. Tot 1953 bezoeken ruim 2500 vrouwen, mannen en kinderen De Terrorist op Ameland. Ze zingen, spelen en dansen er. En ze delen als lotgenoten hun geschonden verleden. Zo kunnen ze op het Waddeneiland het verdriet van de vaste wal tijdelijk vergeten.

PROMOTIE

- Lees- en recensie-exemplaren beschikbaar
- Auteur is beschikbaar voor lezingen en interviews

ISBN 9789024470310 | NUR 680 | € 26,90 | april | 256 pp | 15 x 23 cm | paperback | ISBN e-book 9789024470327 | € 21,50

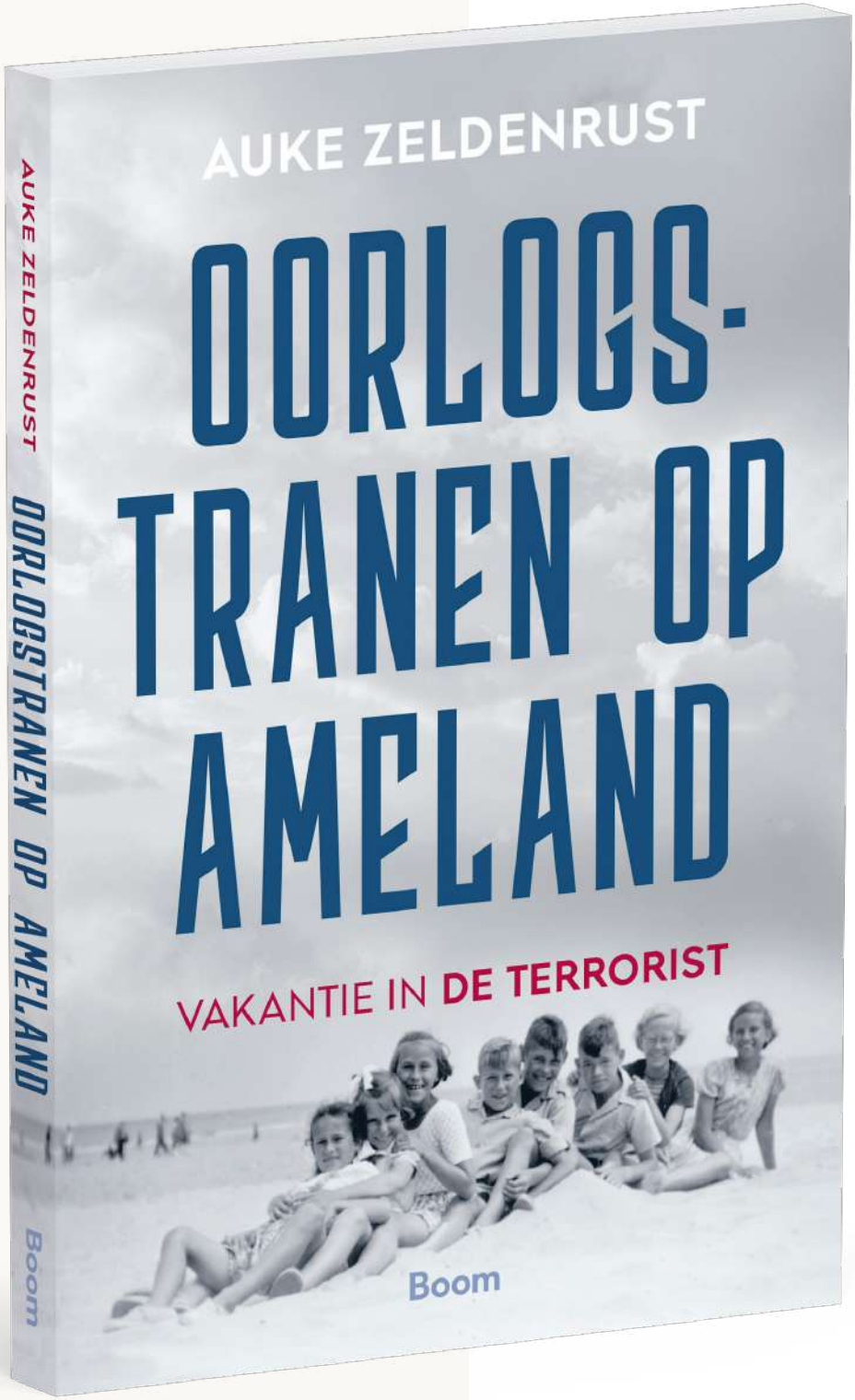

**‘Dat wij nog zo onbezorgd konden zijn,
niemand van ons die dat wist,
de zorgen verdwijnen,
in dat huis met de naam Terrorist.’**

filos

sofie

Michel Foucault

De archeologie van het weten

Michel Foucault (1926–1984) behoort tot de grootste Franse denkers van de twintigste eeuw. Zijn veelgelezen werken over onder meer de waanzin, de gevangenis en 'de zorg voor zichzelf' zijn van grote invloed geweest op de filosofie, de sociale wetenschappen en de menswetenschappen. Veel van zijn werken zijn in het Nederlands vertaald, onder meer *De woorden en de dingen*, *De geschiedenis van de waanzin* en *Geschiedenis van de seksualiteit*.

De archeologie van het weten, voor het eerst verschenen in 1969, is het enige methodisch-theoretische boek dat Michel Foucault heeft geschreven. Het is de theoretische uiteenzetting van de archeologie, de methode die hij toepaste in enkele van zijn bekendste werken: *De geschiedenis van de waanzin*, *Geboorte van de kliniek* en *De woorden en de dingen*.

Foucaults kenmerkende archeologische aanpak is erop gericht de filosofische fundamenten van onze kennis bloot te leggen. Deze methode heeft geleid tot baanbrekende inzichten over subject, waarheid en macht, die de filosofie tot op de dag van vandaag ingrijpend hebben beïnvloed. In *De archeologie van het weten* rekent Foucault definitief af met de opvatting van ideeëngeschiedenis als vooruitgang.

'De grond die Foucault op- en ondergraaft is die van onze cultuur. Hij reconstrueert de verschillende lagen die onder onze vaste bodem blijken te liggen en openbaart zo de interne samenhang of structuur van de heersende filosofische, wetenschappelijke en maatschappelijke cultuur.'
– MACHIEL KARSKENS

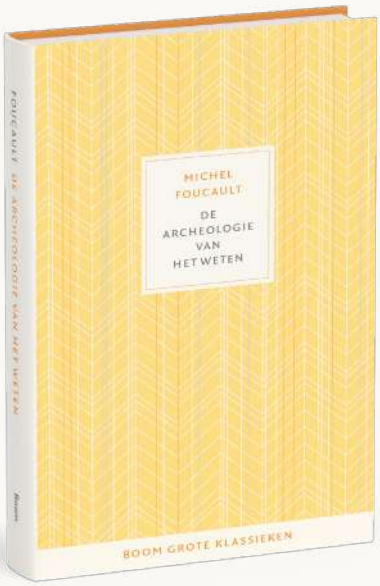

PROMOTIE

› Lees- en recensie-exemplaren beschikbaar

Grote Klassieken | ISBN 9789024432387 | NUR 730 | € 39,90 | mei |
L'archéologie du savoir | vertaling Jeanne Holierhoek | 304 pp |
14 x 22,8 cm | gebonden met leeslint | ISBN e-book 9789024432394 |
€ 32,90

Foucaults theoretische hoofdwerk voor het eerst in het Nederlands vertaald, door gelauwerd vertaalster Jeanne Holierhoek

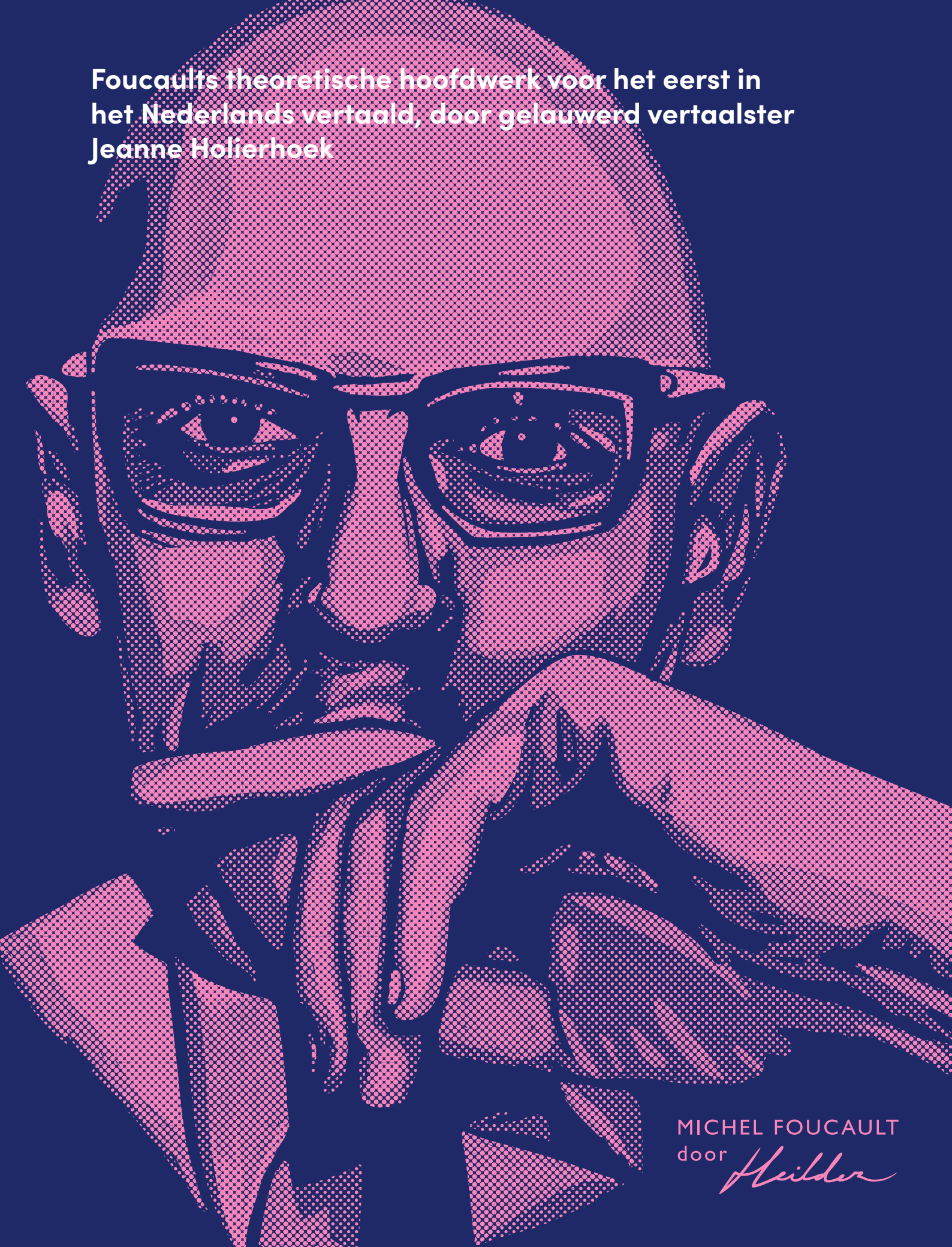

Bonnie Honig

Publieke dingen

Democratie ontregeld

Bonnie Honig is politiek filosoof en hoogleraar aan Brown University (Verenigde Staten). Ze is een grondlegger van het 'agonistische' denken over democratie, dat weigert politiek conflict weg te poetsen. In februari 2024 ontvangt Honig een eredoctoraat van de Universiteit Leiden, op voordracht van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid.

Publieke voorzieningen als parken, rioleringen, gezondheidszorg, bibliotheken en universiteiten zijn cruciaal voor onze democratie. Het zijn de dingen waarover we politieke strijd voeren, waarvoor we samen in actie komen en waarvoor we samen zorgen. De Canadese filosofe Bonnie Honig houdt een vurig pleidooi voor 'publieke dingen', die betekenis geven aan ons burgerschap en die ons tot democratische burgers maken.

Honig laat overtuigend zien dat de opmars van het neoliberalisme en de afbrokkeling van publieke voorzieningen een bedreiging vormen voor onze democratie. Op originele wijze verbindt ze de politieke filosofie met psychoanalyse en populaire cultuur. *Publieke dingen* is een wervelend filosofisch betoog met een hoopvolle boodschap.

Voor de Nederlandse editie verzorgt Bastiaan Rijpkema een voorwoord.

'Honig toont: zonder publieke dingen blijft van democratie vooral een set holle procedures over. *Publieke dingen* is een mustread voor die zich bezighoudt met het functioneren van onze democratie.'

– BASTIAAN RIJPKEMA, RECHTSFILOSOOF EN HOOGLERAAR UNIVERSITEIT LEIDEN

PROMOTIE

- Lees- en recensie-exemplaren beschikbaar
- Auteursbezoek in februari bij ontvangst eredoctoraat Universiteit Leiden
- Publiekspresentatie in Amsterdam i.s.m. de Balie

ISBN 9789024470495 | NUR 730 | € 24,90 | februari | *Public Things. Democracy in Disrepair* | vertaling Menno Grootveld | 208 pp | 14 x 22 cm | paperback | ISBN e-book 9789024470501 | € 19,90

Is democratie wel mogelijk zonder openbare diensten, ruimtes en voorzieningen?

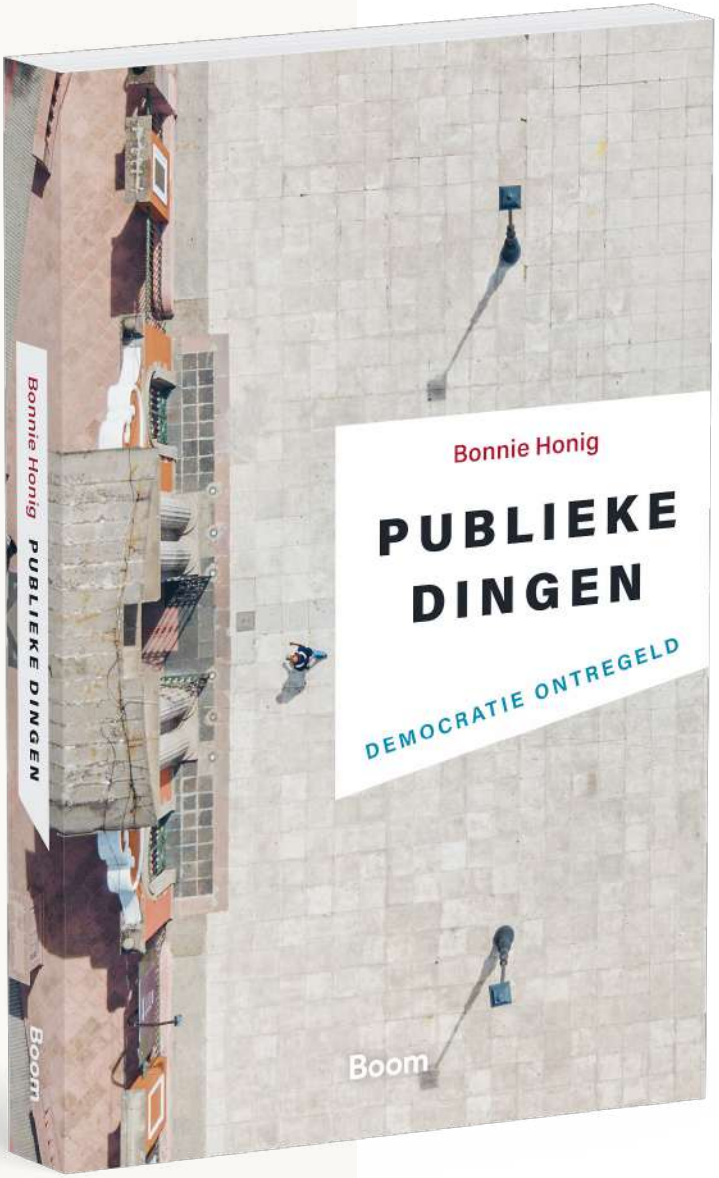

FRAGMENT

In deze essays stel ik dat de democratie geworteld is in een gemeenschappelijke liefde voor, antipathie tegen en betwisting van publieke dingen. Zonder publieke dingen wordt gezamenlijke actie onmogelijk gemaakt, en worden de tekens en symbolen van het democratische leven van hun vitaliteit ontdaan. In de Verenigde Staten moet de president een vlaggenspeld dragen, zo lijkt het, maar de betekenisvolle kracht van die speld wordt geschraagd door een nationaal parksysteem, publieke begraafplaatsen, openbaar onderwijs en nog veel meer. Zonder zulke publieke dingen wordt de democratie gereduceerd tot procedures, opiniepeilingen en politiewerk, allemaal noodzakelijke, maar zeker niet voldoende voorwaarden voor een democratisch leven.

René ten Bos

Het laatste woord

Twijfelen aan zekerheden

René ten Bos (1959) is hoogleraar filosofie en voormalig Denker des Vaderlands (2017–2019). Van zijn hand verschenen bij Boom onder meer *Water* (2014, genomineerd voor de ECI Literatuurprijs), *Bureaucratie is een inktvis* (2015, winnaar Socratesbeker 2016), *Dwalen in het antropoceen* (2017) en *Meteosofie* (2021).

© Merlijn Doomernik

Wie niet namens het hogere kan spreken, verliest geloofwaardigheid. In *Het laatste woord* laat filosoof René ten Bos zien dat onze seculiere samenleving alternatieven voor God gevonden heeft. We spreken niet langer in Zijn naam, maar in naam van Gezondheid, Waarheid, Rechtvaardigheid, Efficiency en recentelijk ook Duurzaamheid. Daarmee is een nieuwe vorm van dogmatiek in de wereld gekomen die geen tegenspraak duldt en die altijd het laatste woord opeist.

Voor de overgrote meerderheid lopen mensen maar al te graag in het gareel. Het biedt structuur, verheffing en betekenis. Wie enigszins twijfelt aan de heersende dogma's wordt direct weggezet als 'idioot'. Ten Bos onderwerpt de trouw aan dogmatiek aan een diepgravende filosofische analyse. Daarbij verliest hij de waarde van het volgen van dogma's nooit uit het oog, maar hij benadrukt ook het belang van de 'idioten', die openlijk durven te twijfelen aan zekerheden. Misschien zijn ze wel niet zo gek als menigeen geneigd is te denken?

PROMOTIE

- Lees- en recensie-exemplaren beschikbaar
- Auteur is beschikbaar voor lezingen en interviews
- Verschijnt voor de Maand van de Filosofie

ISBN 9789024469932 | NUR 730 | € 29,90 | maart | 320 pp | 15 x 22 cm | paperback | ISBN e-book 9789024469949 | € 24,90

Diepgaande filosofische reflectie op het dogmatisme, het apodictische denken en de 'macht van het woord'

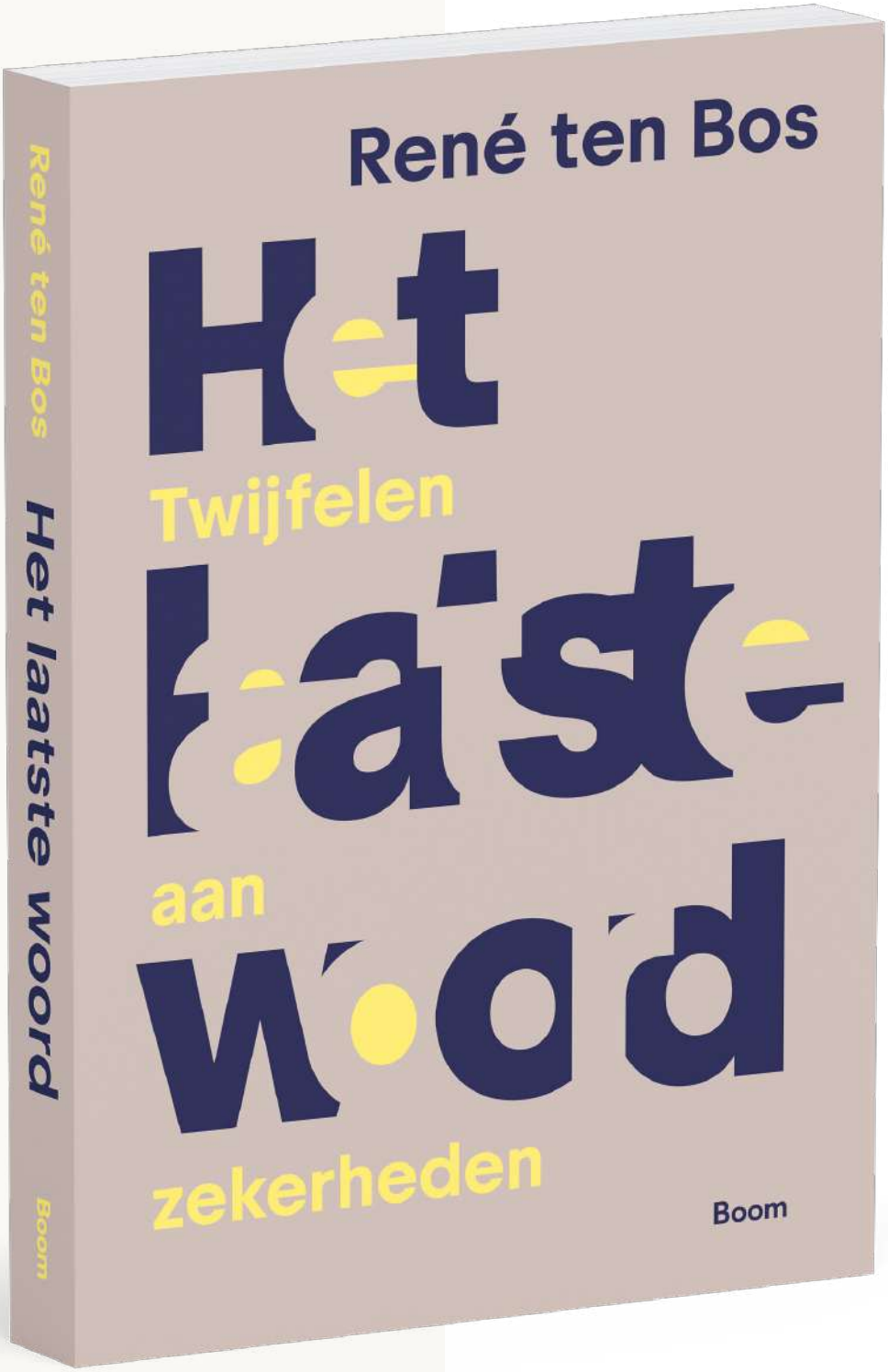

Manon Garcia

Consent

Een filosofie van goede seks

Manon Garcia is een Franse filosoof en auteur, gespecialiseerd in feministische theorie en ethiek. Haar eerste boek *On ne naît pas soumise, on le devient* (2018) leverde haar de Prix des Rencontres Philosophiques de Monaco op.

© Astrid di Crollalanza

Sinds de #MeToo-beweging is consent een veelgehoorde term. Expliciete instemming wordt gezien als dé manier om seksueel grensoverschrijdend gedrag te voorkomen.

Maar critici, ook feministen, vragen zich af of deze nadruk op instemming vrouwen echt verder helpt. Moeten vrouwen dan altijd van tevoren weten wat ze precies willen, terwijl hun seksuele verlangens al honderden jaren worden ingesnoerd door het patriarchaat? Is non-consensuele seks dan automatisch verkrachting? Consent alleen kan de politieke en culturele aspecten van seks niet oplossen. En ook in bed schiet het tekort: hoe sexy is het nou om alles vooraf te moeten bespreken?

De Franse feministische filosoof Manon Garcia onderzoekt consent via filosofen als Immanuel Kant en John Stuart Mill en duikt zelfs in de BDSM-wereld, waarin instemming en kwetsbaarheid hand in hand gaan. Ze pleit voor een breder begrip van consent – niet als rigide checklist, maar als ruimte voor wederzijdse verlangens en kwetsbaarheid. Haar benadering biedt hoop: consent kan de sleutel zijn tot goede seks, waarin vrijheid samengaat met respect voor de complexe gevoelens die seks met zich meebrengt.

'Manon Garcia is een rijzende ster in de feministische filosofie'

— DE VOLKSKRANT

'Een briljant onderzoek naar de complexiteit van instemming'

— KATE MANNE

PROMOTIE

- Lees- en recensie-exemplaren beschikbaar
- Auteur is beschikbaar voor lezingen en interviews

ISBN 9789024468294 | NUR 320, 730 | € 29,90 | maart | *La Conversation des sexes* | vertaling Jan Pieter van der Sterre en Reintje Ghoos | 256 pp | 14 x 22 cm | paperback | ISBN e-book 9789024468300 | € 24,90

Op zoek naar een nieuwe invulling van consent – en hoe het iedereen aan betere seks kan helpen

Jos Kessels

In vorm komen

Handboek praktische filosofie

Jos Kessels werkte veertig jaar als praktisch filosoof. Hij leidde gesprekken en trainingen met managers en bestuurders in verschillende sectoren van de samenleving. Hij schreef vele boeken over praktische filosofie en specialiseerde zich in ideeënleer, de theorie en praktijk van het socratisch gesprek. In 2019 werd Kessels benoemd tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau voor zijn bijdrage aan de praktische filosofie in Nederland. In *In vorm komen* brengt hij al zijn opgedane ervaringen en inzichten bij elkaar.

© Hans Slijpen

PROMOTIE

- Lees- en recensie-exemplaren beschikbaar
- Auteur is beschikbaar voor lezingen en interviews
- Verschijnt voor de Maand van de Filosofie

Socrates, de aartsvader van de westerse filosofie, was in zijn gesprekken altijd op zoek naar een idee, een juist beeld van wat 'goed leven' en 'in vorm zijn' inhouden. Zijn oproep tot grondige reflectie is vandaag de dag nog net zo actueel als 2500 jaar geleden. In tijden van diversiteit en fragmentatie is het urgenter dan ooit het filosofische gesprek zijn rol in de samenleving terug te geven. De kunst van de dialoog, het onderzoek van uiteenlopende visies en houdingen, schept een cultuur van gezamenlijk nadenken die mensen verbindt ondanks hun verschillen.

Puttend uit ruim veertig jaar ervaring als filosoof op de markt geeft Jos Kessels een gedetailleerd beeld van de kunst van de socratische dialoog. Aan de hand van concrete voorbeelden maakt hij de lezer bekend met de centrale competenties en inzichten in Socrates' manier van gespreksvoering. Met *In vorm komen* biedt hij het eerste omvattende overzicht van de methoden en technieken in de praktische filosofie in het Nederlands taalgebied.

Échte filosofie moet zich niet beperken tot de collegebanken, maar wordt in praktijk gebracht in het dagelijks leven. In allerlei organisaties, van gezondheidszorg tot bankenwereld, van overheid tot industrie, buigen mensen zich over lastige vragen. Strategische vragen: waar gaat het precies om in ons werk? Conceptuele vragen: wat verstaan we eigenlijk onder kwaliteit? Morele vragen: wat is hier rechtvaardig? Persoonlijke vragen: wat houdt mijn beeld van 'goed leven' in? *In vorm komen* biedt een uitgebreide filosofische gereedschapskist, met instrumenten variërend van basistechnieken tot geavanceerde dialectische methoden, onmisbaar voor het ontwikkelen van 'dragende ideeën'.

ISBN 9789024470228 | NUR 730 | € 39,90 | februari | 512 pp | 16 x 24 cm | gebonden met leeslinten | ISBN e-book 9789024470235 | € 34,90

Het magnum opus van Jos Kessels, grondlegger van de praktische filosofie in Nederland

Jonasz Dekkers

Stijl als antwoord

Naar een nieuw publiek debat

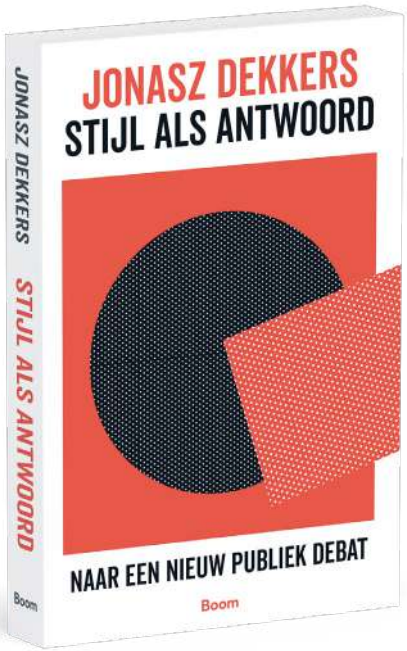

'Een stijlvol geluid van een getalenteerde, originele denker met bravoure. Precies wat de publieksfilosofie op dit moment goed kan gebruiken.'
– Stine Jensen

Jonasz Dekkers (Rotterdam, 1995) is columnist, schrijver en journalist. Hij studeerde psychologie, politicologie en filosofie in Rotterdam en Amsterdam. Voor *NRC* schrijft hij over filosofie, boeken en hiphopmuziek. Met Thys Boer vormde hij de redactie van de bundel *Geen dag zonder nacht* (2022).

© Froukje Vernooij

Het publieke debat is compleet stijlloos geworden. We schelden elkaar verrot, online en in het parlement. Politiek wordt bedreven over de rug van minderheden en de rechtsstaat lijkt ondergeschikt te raken aan die mysterieuze 'wil van het volk'. Meer dan ooit ligt de nadruk op wie we zijn, in plaats van op hoe we zijn. Identiteiten in plaats van ideeën. Zo wordt de politieke tegenstander niet zomaar iemand die anders denkt, maar iemand die wezenlijk anders is. We graven ons in, zetten de hakken in het zand en stoten elkaar voor het hoofd. En dat terwijl juist nu, in tijden van grote maatschappelijke crises, saamhorigheid van fundamenteel belang is.

Om deze impasse te doorbreken hebben we volgens Jonasz Dekkers meer 'stijl' nodig. Hij laat zien dat stijl, hoewel ogenschijnlijk ongrijpbaar, een diepgaand filosofisch concept is dat een cruciale rol speelt in iedere samenleving. Het is de lijm tussen vervreemde individuen in een geatomiseerde maatschappij. Hij ontwikkelt een lens om naar de wereld te kijken, in de geest van Charles Bukowski wanneer die dicht:

> Style is the answer to everything,/ A fresh way to approach a dull or dangerous thing,/ To do a dull thing with style is preferable to doing a dangerous thing without it./ To do a dangerous thing with style is what I call art.

PROMOTIE

- Lees- en recensie-exemplaren beschikbaar
- Auteur is beschikbaar voor lezingen en interviews

ISBN 9789024468836 | NUR 320 | € 24,90 | mei | 256 pp | 13,5 x 21 cm | paperback | ISBN e-book 9789024468843 | € 19,90

Ype de Boer

Een filosofisch rariteitenkabinet

Agambens zoektocht naar geluk

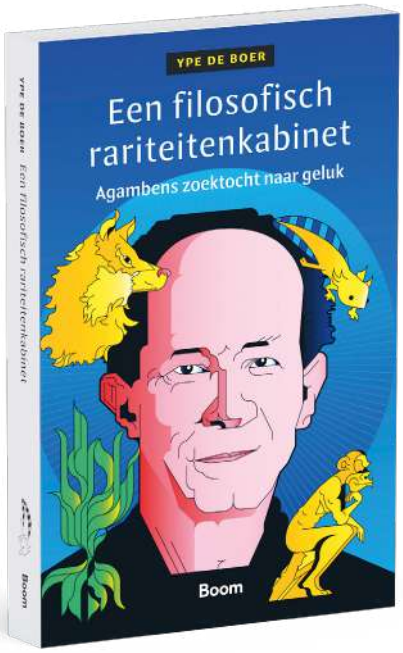

'Ype de Boer is als geen ander in staat het ongrijpbare, erudiete en diepzinnige werk van Giorgio Agamben in begrijpelijke taal te bespreken en tegelijkertijd de onvermoede schatten die in dit oeuvre schuilgaan op te diepen.'
– Gert-Jan van der Heiden

Ype de Boer (1989) is filosoof en docent aan de Radboud Universiteit. Hij is vertaler van Agambens werk en auteur van *Agamben's Ethics of the Happy Life* (2024). Eerder schreef hij *Het erotisch experiment. Voorbij de moderne seksuele identiteit* (2019) en *Murakami en het gespleten leven* (2017). Voor zijn dissertatie over Agamben ontving hij in 2024 het Legatum Stolpianum.

© Roland Reinders

Mijmerend over zijn filosofische leven schrijft de invloedrijke denker Giorgio Agamben dat hij wordt gedreven door een verlangen om met al zijn kracht uit te zoeken of iets in de hemel of op aarde hem een 'eeuwig en rechtvaardig geluk' zou schenken. Bij het grote publiek staat Agamben juist bekend als een doemdenker, een onverschrokken criticus van het moderne politieke heden, pessimistisch tot op het nihilistische af. Hoe verhouden zijn donkere cultuuranalyses zich tot deze zoektocht naar geluk?

In *Een filosofisch rariteitenkabinet* toont Ype de Boer hoe Agamben de millennia oude filosofische zoektocht naar het geluk op radicaal nieuwe wijze oppakt. Hij richt zich daarbij op de vele eigenzinnige personages, plaatsen en creaturen die Agambens wereld bevolken. Toegang tot die wereld, zo betoogt De Boer, vereist niet alleen oog voor argumentatie, maar ook voor de bijzondere manieren waarop Agamben het mensenleven verbeeldt.

Agambens evocatieve, poëtische denkstijl getrouw, tovert De Boer in twintig korte essays de belangrijkste figuren en thema's uit het werk van de Italiaanse denker om tot handzame miniaturen. Het kruimelspoor van die figuren volgend, wordt een nieuw perspectief op geluk geopend.

PROMOTIE

- Lees- en recensie-exemplaren beschikbaar
- Auteur is beschikbaar voor lezingen en interviews

ISBN 9789024442249 | NUR 730 | € 24,90 | maart | 240 pp | 14 x 22 cm | paperback | ISBN e-book 9789024442256 | € 19,90

Ronald van Raak

Het begon in Deventer

De waarden van de Moderne Devotie

Vrijheid is pas mogelijk in verbondenheid

Ronald van Raak is hoogleraar Erasmiaanse waarden aan de Erasmus Universiteit Rotterdam en is als raadslid verbonden aan de Raad voor het Openbaar Bestuur. In 2024 publiceerde hij *Spelen met waarden, betalen met gedachten. Erasmus, Spinoza en dat wat ons bindt.*

© Maurits Gemmink

De Moderne Devotie was een invloedrijke beweging die begon in Deventer en zich verspreidde over heel Europa. Centraal stond een zelfstandig denken, maar altijd in gemeenschap met anderen. Een originele leer die populaire boeken voortbracht, zoals *De navolging van Christus* van Thomas à Kempis, en die beroemde filosofen beïnvloedde, zoals Cusanus en Erasmus. Idealen van eenvoud en studie, die met de van origine Nederlandse paus Adrianus VI zelfs doordrongen in Rome.

Aan de basis van de Moderne Devotie stonden voornamelijk vrouwen, die zich organiseerden in eigen gemeenschappen en hier een eigen denken ontwikkelden, zo laat Ronald van Raak zien in *Het begon in Deventer*. Hij beschrijft hoe het devote denken ontstond, tussen de handel van de Hanze en de dreiging van de pest, en waarom dit in de late middeleeuwen aantrekkelijk was voor leken. De Moderne Devotie was geen vast omschreven leer, maar een manier van denken, van zusters en broeders die op zoek gingen naar een eigen verhouding tot hun medemensen en tot God. Dat leidde tot waarden die ver afstaan van veel hedendaagse mensen, die leven in een geseculariseerde wereld. Ronald van Raak laat zien hoe dit denken toch relevant kan zijn voor lezers van nu, in een tijd waarin mensen op zoek zijn naar betekenis en zin.

PROMOTIE

- Lees- en recensie-exemplaren beschikbaar
- Auteur is beschikbaar voor lezingen en interviews

ISBN 9789024470266 | NUR 694 | € 22,90 | februari | 160 pp | 12,5 x 20 cm | paperback | ISBN e-book 9789024470273 | € 17,90

Suzanne Biewinga

Ouder worden als ervaring

Filosofie van het late leven

Een vernieuwende manier van spreken over de waarheid en betekenis van ouder worden

Suzanne Biewinga (1954) promoveert in haar zeventigste levensjaar aan de Universiteit van Amsterdam op haar onderzoek naar een nieuwe filosofie van ouder worden als ervaring. Hiervoor was ze onder andere werkzaam als ondersteuner van patiëntenorganisaties en als coördinator van een hospice. Na haar werkende bestaan studeerde zij filosofie aan de Radboud Universiteit in Nijmegen en zette ze haar filosofiewerkplaats op.

© Frans Rentink

De vraag naar betekenisvol ouder worden is niet nieuw, maar in de eenentwintigste eeuw volstaan traditionele antwoorden niet langer. Gangbare verhalen kloppen niet: ouder worden is niet 'jong blijven', en betekent evenmin alleen maar verlies. Hoe kunnen we vandaag de dag een positieve en waardevolle invulling geven aan ouder worden?

In tal van groepsgesprekken sprak filosoof Suzanne Biewinga met oudere mensen over existentiële zorgen, hooggestemde idealen en de weerbarstige praktijk. Aan de hand van klassieke en hedendaagse denkers ontwikkelde ze een nieuwe manier van denken en spreken over het late leven. Door de ervaringen, inzichten en verlangens van ouderen centraal te stellen, komt ze tot heldere inzichten over wat waar, goed en mooi is aan ouder worden – en wat niet.

Ouder worden als ervaring biedt een noodzakelijke en verfrissende benadering van ouder worden in een vergrijzende samenleving.

PROMOTIE

- Lees- en recensie-exemplaren beschikbaar
- Auteur is beschikbaar voor lezingen en interviews
- Verschijnt voor de Maand van de Filosofie

ISBN 9789024469079 | NUR 730 | € 24,90 | februari | 224 pp | 15 x 23 cm | paperback | ISBN e-book 9789024469086 | € 19,90

Jacqueline Duurland

Filosofisch gestemd

Reflecties op het gevoelsleven

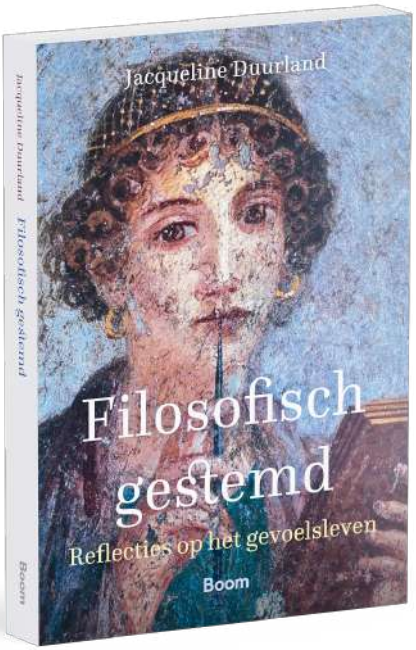

Originele en prikkelende essays over emoties, stemmingen en karaktertrekken bieden een toegankelijke inleiding op de filosofie van het gevoelsleven

Jacqueline Duurland (1955) is schrijver en filosoof. Zij schreef voor diverse media en was als taaldocent verbonden aan de UvA. Zij richtte in Haarlem de Filosofiefabriek op en geeft lezingen en cursussen om filosofische inzichten toegankelijk te maken voor een groter publiek. In 2022 verscheen haar succesvolle *Vinosofie. Een proeve van denken en drinken*.

© Nico Kroon

In de filosofie bestaat een groeiende interesse in emoties. Zelfs in de academische wijsbegeerte hervinden onderwerpen als trots, woede en afgunst hun plek. Dit maakt de filosofie inclusiever en rijker, en vergroot bovendien de groep mensen die er houvast, troost of plezier in vindt.

Als tegenpool van de rede zijn emoties van oudsher het ondergeschoven kind in de filosofie, maar de afgelopen jaren is een breder en cognitiever emotiebegrip ontstaan. Emoties geven ons niet alleen informatie, ze maken ook deel uit van het menselijk proces van informatieverwerking. Ze zijn essentieel bij betekenisverlening. Op originele en prikkelende wijze bespreekt Jacqueline Duurland tal van emoties, stemmingen en gevoelens aan de hand van filosofen en schrijvers vanaf de oudheid tot nu. Ze lardeert dit met persoonlijke beschouwingen volgens de receptuur van Aristoteles: 'Aan de hand van het specifieke begrijpt men het universele.'

PROMOTIE

- Lees- en recensie-exemplaren beschikbaar
- Auteur is beschikbaar voor lezingen en interviews

ISBN 9789024470280 | NUR 730 | € 23,90 | maart | 192 pp | 14 x 21 cm | paperback | ISBN e-book 9789024470297 | € 18,90

Paula Steenwinkel

Drogredenen

Herkennen en weerleggen

nieuwe editie

Voor iedereen die weleens met de mond vol tanden staat en de discussietrucjes van de gesprekspartner beu is

Paula Steenwinkel is auteur, trainer, docent en ontwikkelaar van methoden academische vaardigheden, kritisch denken en helder communiceren. Ze is gefascineerd door wat er fout gaat in onderzoek, denken en discussies.

Op social media, in politieke discussies, in het maatschappelijk debat en aan de borreltafel, overal wemelt het van nepnieuws en desinformatie, maar ook van discussietrucs als jij-bakken en whataboutismen. Voor nepnieuws is terecht veel aandacht, maar voor drogredenen vreemd genoeg veel minder – terwijl die toch net zo schadelijk zijn voor een open en eerlijk debat. Komt dat doordat we eigenlijk niet zo goed bekend zijn met drogredenen?

Van veel drogredenen heb je vast weleens gehoord, maar hoe herken je ze in het echt? En belangrijker: hoe verweer je je ertegen? In *Drogredenen* onderzoekt Paula Steenwinkel de grens tussen redelijk redeneren en discussietrucs. Ze geeft een helder overzicht van de meest voorkomende drogredenen, legt uit wat ze inhouden en waarom ze werken, geeft voorbeelden uit de actualiteit en laat zien hoe je ze onschadelijk maakt. Elke drogreden wordt geïllustreerd met een cartoon van Fokke & Sukke. Dus dit is sowieso een goed boek!

Van de eerste editie van *Drogredenen* (2021) werden ruim 5.000 exemplaren verkocht. Voor deze nieuwe editie verzamelde Paula Steenwinkel veel nieuwe, grappige voorbeelden uit de actualiteit.

PROMOTIE

- Lees- en recensie-exemplaren beschikbaar
- Auteur is beschikbaar voor lezingen en interviews

ISBN 9789024470303 | NUR 730 | € 22,90 | mei | 208 pp | 13,5 x 21 cm | paperback

Dyane Til en Marloes Boere

Dier, natuur en mens

Milieufilosofie en dierethiek

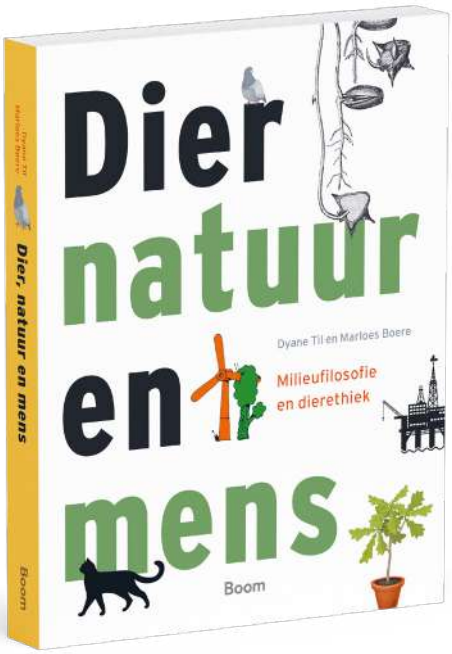

Havo-eindexamenboek filosofie
2025-2029

Dyane Til (1991) is docent filosofie in het voortgezet onderwijs voor havo en vwo. Zij studeerde filosofie en geschiedenis in Amsterdam, Berlijn en Utrecht. Ze is gespecialiseerd in ethiek. **Marloes Boere** (1991) is opleidingscoördinator en trainer voor politici. Zij studeerde future planet studies en filosofie in Amsterdam. Zij ontwikkelt trainingen en opleidingen op het gebied van (dier)ethiek, milieueducatie en politieke debatvaardigheden.

© Gerard Til

PROMOTIE

- Lees- en recensie-exemplaren beschikbaar
- Auteurs zijn beschikbaar voor lezingen en interviews
- Vanaf 2025 het havo-eindexamenboek filosofie

In de westerse geschiedenis stelt de mens zijn eigen belangen vaak boven die van dieren en de natuur. Maar deze manier van omgaan met de wereld waarin we leven lijkt niet langer houdbaar. Nu blijkt dat door de uitstoot van broeikasgassen en door ons consumptiepatroon het klimaat fundamenteel verandert en diersoorten massaal uitsterven, is het cruciaal dat wij mensen onze verhouding tot de aarde en haar andere bewoners gaan heroverwegen.

Hoever moeten we gaan in het betrekken van dierenbelangen in onze morele afwegingen? En hoe zit het met de rest van de natuur? *Dier, natuur en mens* maakt de lezer bekend met de centrale concepten en vragen uit de milieufilosofie en dierethiek. Het boek bespreekt op een toegankelijke wijze verschillende filosofische inzichten over onze omgang met andere dieren en met de natuur om de klimaat- en milieuproblemen op te lossen. Zo biedt het de lezer handvatten om zelf na te denken over de belangrijkste thema's van onze tijd.

ISBN 9789024470686 | NUR 730 | € 34,90 | april | 272 pp | 17 x 22 cm | paperback

Laurens ten Kate

Wereldtijd

Essay over de vraag van de vreemdeling

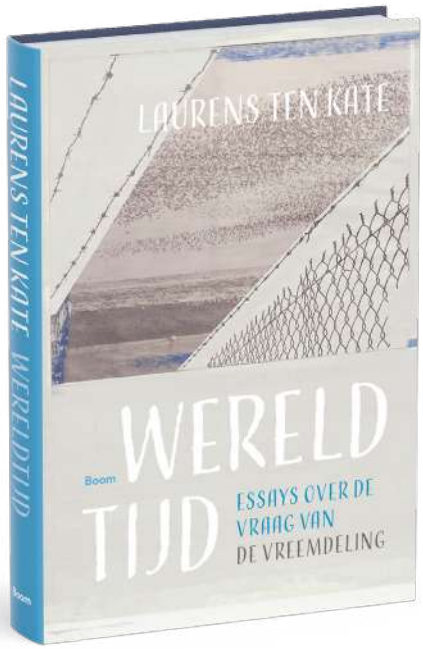

Filosofische en beeldende verkenning van de wereld vanuit de blik van de vreemdeling

Laurens ten Kate (1958) bekleedt de leerstoel Vrijzinnige religiositeit en humanisme aan de Universiteit voor Humanistiek. Zijn onderzoek richt zich op nieuwe betekenissen van vrijzinnig denken in relatie met thema's als de grenzen van de vrijheid, verbondenheid onder druk, en de samenhang tussen verbeelding en zingeving. Van hem verscheen onder andere *De vreemde vrijheid. Nieuwe betekenissen van vrijzinnigheid en humanisme in de 21ste eeuw* (2016).

© Froukje Vernooij

Ieder verlangt naar verbondenheid: je hoort bij je familie, gemeenschap, volk of natie. Maar er is dan ook altijd iemand die er níét bij hoort: de vreemdeling. Is dit schema van *us and them* vandaag de dag nog wel houdbaar? In *Wereldtijd* laat Laurens ten Kate zien dat de balans tussen het vertrouwde en het vreemde in onze tijd steeds meer onder druk komt te staan, maar dat de verstoring van die balans oude wortels heeft, die ons duizenden jaren terug in de tijd voeren.

Hoe ziet een wereld eruit waarin de vreemdeling niet langer een uitzondering is, maar de regel? Een wereld waarin we allemaal vreemdelingen zijn geworden, voor elkaar én voor onszelf? Moeten we zo'n wereld toejuichen of bestrijden? We hebben helemaal niet de luxe van een dergelijke keuze, stelt Ten Kate. De vreemdeling laat zich niet wegsturen en blijft aandringen: ga met mij een band aan, ook al hebben we helemaal geen band.

In dit essay worden de mogelijkheden van zo'n 'band zonder band' filosofisch, historisch en beeldend verkend: in dialoog met denkers als Augustinus, Arendt en Derrida, en met kunstenaars als Giotto, Paul Signac, Marina Abramović en Hans van Manen.

PROMOTIE

- Lees- en recensie-exemplaren beschikbaar
- Auteur is beschikbaar voor lezingen en interviews

ISBN 9789024470242 | NUR 730 | € 24,90 | mei | 192 pp | 13,5 x 21 cm | gebonden | ISBN e-book 9789024470259 | € 19,90

Bestellijst voorjaar 2025

Boekhandel	Aansluitnummer CB
Plaats	E-mail
Inkoper	Datum
Keten	☐ Libris/Blz. ☐ RDC

ISBN	Titel	Auteur	Datum	Prijs	Aantal	Lees...
9789024470761	Over de rand laait vuur	Chris van der Heijden	maart	€ 29,90		
9789024457021	De avonturen van Telemachus	François Fénelon	maart	€ 39,90		
9789024470013	De Tachtigjarige Oorlog in Europese ogen	Yolanda Rodriguez Perez en Roland Fagel (red.)	april	€ 29,90		
9789024469451	Elselina (1776-1845)	Marja Verbraak	februari	€ 29,90		
9789024469956	De tien van Den Haag	Stephan Steinmetz	maart	€ 29,90		
9789024469895	Tachtig jaar herinneren, herdenken en vieren	Nationaal Comité 4 en 5 mei	april	€ 24,90		
9789024467433	De ramp met de Van Imhoff	Ellen Klinkers, Linda Terpstra en Maaike van der Kloet	mei	€ 34,90		
9789024470358	Oorlog zonder genade	Koos-jan de Jager	maart	€ 29,90		
9789024470334	De lange bevrijding van Nederland	Christ Klep	maart	€ 26,90		
9789024470587	De minister-president	Jasper Dekker, Afke Groen en Alexander van Kessel (red.)	april	€ 29,90		
9789024470372	Niet alles blijft geheim	Kees Jan Dellebeke	februari	€ 26,90		
9789024470471	Mijn reis door het Apenland	J.A. Schasz M.D.	april	€ 18,90		
9789024470396	Van het Drentse veen naar een internationaal podium	Seran de Leede	mei	€ 26,90		
9789024470310	Oorlogstranen op Ameland	Auke Zeldenrust	april	€ 26,90		
9789024432387	De archeologie van het weten	Michel Foucault	mei	€ 39,90		
9789024470495	Publieke dingen	Bonnie Honig	februari	€ 24,90		
9789024469932	Het laatste woord	René ten Bos	maart	€ 29,90		
9789024468294	Consent	Manon Garcia	maart	€ 29,90		
9789024470228	In vorm komen	Jos Kessels	februari	€ 39,90		
9789024468836	Stijl als antwoord	Jonasz Dekkers	mei	€ 24,90		
9789024442249	Een filosofisch rariteitenkabinet	Ype de Boer	maart	€ 24,90		
9789024470266	Het begon in Deventer	Ronald van Raak	februari	€ 22,90		
9789024469079	Ouder worden als ervaring	Suzanne Biewinga	februari	€ 24,90		
9789024470280	Filosofisch gestemd	Jacqueline Duurland	maart	€ 23,90		
9789024470303	Drogredenen	Paula Steenwinkel	mei	€ 22,90		
9789024470686	Dier, natuur en mens	Dyane Til en Marloes Boere	april	€ 34,90		
9789024470242	Wereldtijd	Laurens ten Kate	mei	€ 24,90		

Stuur de bestellijst naar Boom, Antwoordnummer 10618, 1000 RA Amsterdam.
Of stuur een e-mail met bijlage naar boekhandel@boom.nl.

Verschijningskalender voorjaar 2025

FEBRUARI

MAART

APRIL

MEI

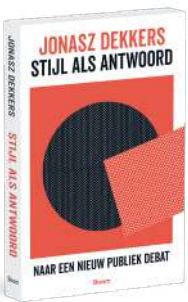

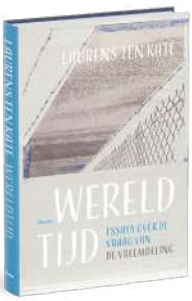

Colofon

Contact
Boom uitgevers
Prinsengracht 747-751
1017 JX Amsterdam
Postbus 15970
1001 NL Amsterdam
T +31 (0) 20 520 01 20
E boekhandel@boom.nl

Accountmanager boekhandel
Ruud Binkhorst
T +31 (0) 6 538 629 59
E r.binkhorst@boom.nl

Verkoop binnendienst
Valentijn van der Horst
T +31 (0) 20 215 10 61
E boekhandel@boom.nl

Publiciteit
Stephan Debouillé
T +31 (0) 20 215 11 41
E s.debouille@boom.nl

Marketing
Liesbeth van Norden
T +31 (0) 20 215 11 44
E l.vannorden@boom.nl

Distributie Nederland
CB
Postbus 125
4100 AC Culemborg
T +31 (0) 345 47 59 11
E info@cb-logistics.nl

Bestelling en distributie Vlaanderen
CB Vlaanderen
T +32 (52) 45 69 40
E info@cb-logistics.be

De prijzen en de omvang van de boeken uit deze aanbieding zijn vastgelegd onder voorbehoud van wijzigingen bij verschijnen.

FSC www.fsc.org MIX Papier van verantwoorde herkomst FSC® C092667

Boom

www.boom.nl